

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Daniely Zemanové a soudců Zdeňka Kühna a Miloslava Výborného v právní věci žalobkyně: **Mgr. Z. H.**, zast. Mgr. Norbertem Hemelíkem, advokátem se sídlem Lipanská 331/7, Říčany, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 1, Praha 2, o námitce podjatosti vznesené žalobkyní ve věci vedené u Krajského soudu v Praze pod sp. zn. 43 Ad 7/2014,

t a k t o :

Soudkyně Krajského soudu v Praze JUDr. Dalila Marečková **není vyloučena** z projednávání a rozhodnutí věci vedené u tohoto soudu pod sp. zn. 43 Ad 7/2014.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobou podanou dne 18. 1. 2014 ke Krajskému soudu v Praze (dále též „krajský soud“) se žalobkyně domáhá zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 1. 2014, čj. MPSV - UM/328/14/4S-SČK.

[2] Podáním ze dne 10. 9. 2014 uplatnila žalobkyně prostřednictvím svého zástupce stížnost na průtahy v řízení, kterou spojila s námitkou podjatosti rozhodujícího soudce. Důvodem pro podání námítky podjatosti je přesvědčení žalobkyně, že rozhodující soudce bude vůči žalobkyni a jejímu zástupci zaujatý z důvodu podané stížnosti na průtahy v řízení.

[3] Žalobkyně ve svém podání jmenovitě konkrétního soudce neoznačila, z rozvrhu práce Krajského soudu v Praze dostupného na jeho internetových stránkách nicméně vyplývá, že soudní oddělení 43Ad zahrnuje samosoudcovskou agendu a je v něm zařazena pouze soudkyně JUDr. Dalila Marečková.

[4] Soudkyně krajského soudu JUDr. Dalila Marečková ke vznesené námitce podjatosti uvedla, že se necítí být podjatá.

[5] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval otázkou včasnosti vznesené námítky podjatosti, neboť ustanovení § 8 odst. 5 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), stanoví, že „[ú]častník nebo osoba zúčastněná na řízení může namítnout podjatost soudce, soudní osoby, tlumočníka nebo znalce.

Námitku musí uplatnit do jednoho týdne ode dne, kdy se o podjatosti dozvěděl; zjistí-li důvod podjatosti při jednání, musí ji uplatnit při tomto jednání. K později uplatněným námitkám se nepřiblíží. Námitka musí být zdůvodněna a musí být uvedeny konkrétní skutečnosti, z nichž je dovozována. O vyloučení soudce rozhodne usnesením po jeho vyjádření Nejvyšší správní soud, a je-li namítána podjatost soudní osoby, tlumočnicka nebo znalce, senát po jejich vyjádření.“

[6] V projednávané věci žalobkyně váže počátek běhu lhůty k podání námitky podjatosti k okamžiku uplatnění stížnosti na průtahy v řízení. Vzhledem ke skutečnosti, že obě tato podání (tj. stížnost na průtahy v řízení i námitka podjatosti) byla učiněna jedním přípisem, je lhůta pro podání námitky podjatosti z povahy věci zachována. Námitka podjatosti tedy byla podána včas.

[7] Námitka podjatosti není důvodná.

[8] Při posouzení důvodnosti námitky podjatosti vycházel Nejvyšší správní soud z ustanovení § 8 odst. 1 s. ř. s., které stanoví, že „[s]oudci jsou vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.“

[9] Podle citovaného ustanovení je důvodem pro vyloučení soudce z projednávání a rozhodování věci jednak skutečnost, že se podílel na jejím rozhodování již v předchozím správním či soudním řízení a jednak takový vnitřní vztah soudce k věci samé, k účastníkům či k jejich zástupcům, že míra a povaha tohoto vztahu poskytuje důvod k pochybnostem o jeho nepodjatosti. Za poměr k věci se považuje přímý zájem soudce na projednávané věci, zejména zájem na jejím výsledku. Vyloučen by byl také soudce, který by získal o věci poznatky jiným způsobem než dokazováním při jednání. Pochybnosti o nepodjatosti soudce pro jeho poměr k účastníkům či jejich zástupcům, kromě příbuzenských a obdobných vztahů, mohou vzniknout i tehdy, je-li soudcův vztah k účastníkům, případně zástupcům, přátelský či naopak zjevně nepřátelský.

[10] V posuzované věci Nejvyšší správní soud konstatuje, že z vyjádření jmenované soudkyně nevyplývá, že by získala poměr k věci, účastníkům řízení či jejich zástupcům, který by ji vylučoval z dalšího rozhodování. Jinými slovy, z příslušného vyjádření nelze dovodit, že by podání stížnosti založilo negativní vztah dotčené soudkyně k žalobkyni, který by ovlivnil další rozhodování této soudkyně.

[11] Je třeba zdůraznit, že rozhodnutí o vyloučení soudce z důvodů uvedených v ustanovení § 8 s. ř. s. představuje výjimku z ústavní zásady, podle níž nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci s tím, že příslušnost soudu i soudce stanoví zákon (čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Tak, jak zákon tuto příslušnost stanovil, je tato zásadně dána, a postup, kterým je věc odnímána příslušnému soudci a přikázána soudci jinému, je nutno chápat jako postup výjimečný. Vzhledem k tomu lze vyloučit soudce z projednávání a rozhodnutí přidělené věci jen vskutku výjimečně a z opravdu závažných důvodů, které mu reálně brání rozhodnout v souladu se zákonem nezaujatě a spravedlivě

pokračování

(srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 4. 2003, č. j. Nao 19/2003 - 16; rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz).

[12] Vzhledem k uvedenému má Nejvyšší správní soud za to, že možné dopady takové stížnosti na subjektivní vztah dotčeného soudce k účastníku nebo jeho zástupci, který stížnost podal, nelze jakkoli zobecňovat. Při posouzení, zda je v takové situaci dán důvod pro vyloučení soudce či nikoli, proto bude třeba vždy hodnotit zcela konkrétní skutečnosti zakládající pochybnosti o možné nepodjatosti soudce.

[13] V tomto směru lze odkázat na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 7. 2009, č. j. Nao 36/2009 - 49, v němž Nejvyšší správní soud konstatoval, že „*soudce ve výkonu své veřejné funkce musí být připraven na konfrontaci s byť i nedůvodnou a nepodloženou kritikou a na nikoliv přátelské jednání účastníků, aniž by jej tyto skutečnosti automaticky vyloučily z projednání a rozhodování věci*“. V posledně citovaném usnesení rozhodoval Nejvyšší správní soud o podjatosti soudců v situaci, ve které účastník řízení podal proti těmto soudcům trestní oznámení, přičemž dospěl k závěru, že podá-li účastník řízení podnět k prošetření trestného činu, jehož se měl dopustit soudce rozhodující v jeho věci, nezaloží to zpravidla bez dalšího důvod pro vyloučení tohoto soudce z projednávání a rozhodování v dané věci. Jak Nejvyšší správní soud uvedl dále, „*opačný přístup by mohl velmi snadno vyústit v možnost účastníků ovlivňovat složení ve věci rozhodujícího senátu např. podáváním byť i zcela zjevně a zřejmě nedůvodných trestních oznámení, která by pak automaticky vedla k vyloučení soudce(...)*“.

[14] Obdobné závěry lze v dané situaci vztáhnout i na případ podání stížnosti na průtahy řízení. Žalobkyně nad to neuvedla žádné konkrétní skutečnosti, které by přistupovaly k prostému podání stížnosti a měly zapříčínovat pochybnosti o nepodjatosti rozhodující soudkyně. Sama skutečnost, že na rozhodující soudkyni byla podána stížnost na průtahy v řízení, proto v daném případě sama o sobě nemůže znamenat důvod pro vyloučení soudkyně z projednávání a rozhodnutí věci.

[15] Nejvyšší správní soud z výše uvedených důvodů podjatost soudkyně Krajského soudu v Praze JUDr. Dalily Marečkové pro rozhodování ve věci sp. zn. 43 Ad 7/2014 neshledal, a proto rozhodl tak, že předmětná soudkyně není z projednávání a rozhodování v této věci vyloučena.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. listopadu 2014

Daniela Zemanová
předsedkyně senátu